

سال دوم

جلسه ۴۵

سال تحصیلی ۹۰ - ۹۱

۴ / ۱۰ / ۹۰ یکشنبه

اقوال در بحث حروف

قول سوم

حرف و اسم
در معنا
با هم مختلف اند

قول دوم

بزرگی نتند
حرفی نتند
هم معنا هستند

قول اول

بزرگی نتند
حرفی نتند
دارای معنا نیستند

اقوال در بحث حروف

• بررسی شد

نظریه اول:
نظریه مرحوم نائینی

• بررسی شد

نظریه دوم:
نظریه مرحوم اصفهانی

نظریه سوم:
نظریه مرحوم عراقی

قول سوم

حرف و اسم
در معنا

با هم مختلف اند

اشکال اول مرحوم امام

اگر : اعراض نسبیه موضوع له حرف باشند
لازم می آید : حروف «مفاهیم مستقل» پیدا کنند

چراکه : اعراض نسبیه، دارای مفهوم مستقل بوده + وجود رابطی دارند
در حالیکه : حروف دارای مفاهیم غیر مستقل می باشند

اشکال دوم مرحوم امام

در مثال «زیدٌ له البیاض» سخن درباره مقوله «کیف» است که از اعراض غیر نسبی است.
حال : آیا «لام» در اینجا در «غیر موضوع له» استعمال شده است؟ و یا «استعمال غلطی» است؟

حل مشکله : «لام» دلالت بر اضافه بین دو شیء می کند

اشکال سوم مرحوم امام

برخی از حروف أصلاً «ایجادی» اند نه «اخباری»!

مثل: حروف نداء که «نداء» را ایجاد می‌کند نه آنکه از اعراض نسبی، حکایت کند

مثل: حروف قسم که «قسم» را ایجاد می‌کند نه آنکه قسم از اعراض نسبی باشد

ما می گوئیم :

۱. توجه مرحوم عراقی به این اشکال

توهم شده است که : برخی از حروف «ایجاد» هستند و برخی «حاکی» از نسبت های ثابت

این توهم غلط است چراکه:

حروف نداء و قسم، حاکی هستند از آنچه به وسیله متکلم «ایجاد» شده است

۲. ناظر بودن کلام امام خمینی به بحث مرحوم عراقی

ایشان می فرماید: حروف نداء و قسم، «عرض نسبی» را ایجاد می کنند

نه آنکه حاکی از چیزی باشند که پیش از استعمال حروف، توسط متکلم پدید آمده باشد

اشکال چهارم مرحوم امام

تناقض در کلام محقق عراقی !

از طرفی می فرماید:

«حروف، دال بر اعراض نسبی هستند و عرض نسبی «وجود رابطی» دارد»

و از طرفی می فرماید:

«رابطه حروف و هیئات، رابطه مبهم و معین است»

پس : مدلول حروف همان مدلول هیئات است به صورت اجمال

در حالی که ایشان می گویند : هیأت دلالت بر «وجود رابط» می کند.

ما می گوئیم :

باطل بودن اصل اشکال «ان قلت» در کلام مرحوم عراقی!

چراکه : سخن ما در حوزه «مفاهیم» است

بلکه : آنچه بذاته به موضوع مرتبط است، «وجود» اعراض است نه «مفاهیم آن»

لذا : اصلا «ان قلت» وارد نیست تا احتیاج به بحث از «تعیین و ابهام» داشته باشیم.

نتیجه :

۱. پذیرش فرمایش امام در نقد به «تعیین و ابهام»

۲. با ردّ این قسمت از فرمایش مرحوم عراقی، مبانی او را از این حیث حفظ کرد